

Põgusalt kaladest

Kalad on kõige arvukam rühm selgroogseid maailmas ja nende mitmekesisus on sõltuvalt elupaigast ja eluviisist üllatavalt suur. Nad on tüüpilised veeloomad, kes hingavad lõpustega. Enamik kalu on voolujoonelise kehaga, kuid osa ka lapikud või väljavenitatult piklikud. Kala uimed aitavad säilitada vees tasakaalu ja ujuda (eriti sabauim). Uimede kuju, arv ja suurus on eri liikidel väga erinev. Tavaliselt katavad kala nahka soomused, kuid mõnel liigil on nahk kaetud luuplaadikeste või ogadega, mõnel võib nahk olla paljas. Kalade meeleelundid on silmad, sisekõrv, küljejooneelund ja haistmiselund ninasõõrmetes. Lisaks on kala nahal maitse- ja haistmispungad ning nahas ja ujupõies paiknevad puute-, temperatuuri- ja rõhutundlikud närvilõpmed. Kalade keha jaguneb peaks (ninamikust tagumise lõpusepiluni), kereks (viimasest lõpusepilust pärakuni) ja sabaks (pärakust keha lõpuni).

Kalad jagatakse toidueelistuse järgi rööv- ja lepiskaladeks. Röövkalade põhitoit on kalad. Lepiskalade peamine toit on taimed (taimhõljum ehk fütoplankton, õistaimed, vetikad) ja väikesed loomad (zooplankton ehk loomhõljum ja bentos ehk põhjaelustik). Põhjaloostastiku hulgast eelistavad kalad toiduks koorikloomi (kirpvähk, merikilk), limuseid (söödav rannakarp, Balti lamekarp), putukaid (surusääsklaste vastsed) ja rõngusse (tavaline harjasliimukas).

Soome laht on väga oluline kalade elupaik ning kalade arvukusest, heaolust ja mitmekesisusest sõltub paljude teiste lahe liikide ning ka paljude mereäärsete maismaaliikide käekäik. Hulk kalaliike on läbi aegade rikastanud ka inimeste toidulauda. Soome lahel tegutsevad nii harrastus- kui ka elukutselised kalurid. Peamised püügikalad on siin räim, kilu, lest, ahven, meriforell, tuulehaug, haug, koha ja lõhi. Põrandamängus saab peale nende tutvust teha veel lutsu, särje, emakala, kammelja, vimma ja merivarblasega.